

เฉลิมขวัญ ปิติโสภณางกูร 2554: การตรวจวัดซีเซียม-137 ในผลิตภัณฑ์นํ้านมของ
ประเทศไทยโดยวิธีแกมมาสเปกโตรเมตรี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(รังสีประยุกต์และไอโซโทป) สาขาวิชารังสีประยุกต์และไอโซโทป ภาควิชารังสี
ประยุกต์และไอโซโทป ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์พรณี พักคง, M.S.
91 หน้า

ทำการตรวจวัดปริมาณกัมมันตภาพรังสีจำเพาะของซีเซียม -137 ในผลิตภัณฑ์นํ้านมชนิด
พาสเจอร์ไรซ์ และยูเอชที ด้วยเครื่องวัดรังสีแกมมาชนิดตัวตรวจวัดเจอร์มาเนียมความบริสุทธิ์สูง
(HPGe) ผลการตรวจวัดตัวอย่างผลิตภัณฑ์นํ้านมปริมาณ 1 ลิตร พบค่าปริมาณกัมมันตภาพรังสี
จำเพาะของซีเซียม-137 ในผลิตภัณฑ์นํ้านม 4 ชนิด (P1 P2 U3 และ U4) มีค่าเท่ากับ 0.13 ± 0.07 Bq/kg
 0.19 ± 0.07 Bq/kg 0.12 ± 0.08 Bq/kg และ 0.18 ± 0.07 Bq/kg ตามลำดับ เมื่อนํ้าผลิตภัณฑ์
นํ้านม 3 ชนิด (P1 P2 และ U3) ปริมาณ 1 ลิตรเท่ากันไปผ่านวิธีการทำแห้งด้วยวิธีการทำแห้งแบบ
พ่นฝอย พบว่าปริมาณกัมมันตภาพรังสีจำเพาะในผลิตภัณฑ์นํ้านมแบบทำแห้ง มีค่าเท่ากับ 0.16 ± 0.04
Bq/kg 0.17 ± 0.04 Bq/kg 0.14 ± 0.04 Bq/kg ตามลำดับ การเลือกเวลาในการวัดได้ใช้ค่า LLD,
MDA มาพิจารณาความน่าเชื่อถือ โดยเวลาวัดปริมาณซีเซียม-137 ในผลิตภัณฑ์นํ้านมและแบบทำแห้ง
คือ 100,000 วินาที และ 80,000 วินาที ตามลำดับ สำหรับงานวิจัยนี้เมื่อนํ้าวิเคราะห์ทางสถิติ คือค่า
วิกฤต (L_c) พบว่า ค่าวิกฤตในผลิตภัณฑ์นํ้านมแบบทำแห้งมีค่าต่ำกว่าปริมาณซีเซียม-137 ทุกตัวอย่าง
จึงสามารถนำไปใช้ยืนยันความถูกต้องของค่าปริมาณกัมมันตภาพรังสีจำเพาะของซีเซียม-137
ในผลิตภัณฑ์นํ้านมได้

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่อประธานกรรมการ